

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 18. De Calchaquinis Sociis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

lium nobilitatem puritatemque æstimantis, exemplo. Quam naturæ conditionem hæc vice oblita tygris, è medio Indorum Hispanum illum, corrupto per lasciviam sanguine, relicta aliis Indis, sibi laniandum arripuit: volente Cælo, insolito eventum nos docere, eos quavis generosi sanguinis prærogativâ privari, qui infra equum & mulum, quibus non est intellectus, spurcâ libidine se demittunt. Inquirenti verò mihi de hujusmodi tygridis in viliora specie animalia involantis naturæ causa, arrisit eorum opinio, qui asserunt tygrides assuetas crasso animalium cruore, olfactu distinguere & eligere in diversis prædarum generibus sanguinem crassiore, & ab ordinaria esca minùs abhorrentem.

IN Calchaquina valle clarum fuit Christophori Torres facinus, qui in pacificationem duarum factionum intendens, penè mortem reperit intentatam à Casiquio, qui belli causam præbuerat; nec alter se vindicavit, quàm positus genibus ferire volenti pectus nudare: quæ fortitudinis ostentatio valuit ad reprimendam furibundi hominis rabiem, & tollendam dissidiorum occasionem. Nec hinc tacenda Joannis Sampsonis, ejus socii, generositas, qui quamvis timidæ esset naturæ, sequutus impetum animi à Deo agitati, equum, quo vehebatur, hinc inde tantâ fortitudinis ostentatione impulit in Indos, hostiliter amicorum Barbarorum pagum invadentes; ut nimbum sagitarum circum se volantium riserit, & hostes oppido imminentes metu perterrefactos ad fugam novus Sampson adegerit. In primo occursum cecidit Chuchagastanorum Casiquius: reliqua res inter spem & metum stetit, fatentibus numerosissimis hostibus, se unius hominis virtute detentos, ne omnes novi pagi incolas occisione occiderent. Inter has turbas quatuor Socii in duabus sedibus, quamvis quotidiana essent pericula, & tumultuantium hominum penè continui furtores, tantâ animi tranquillitate vivebant, quantam contemptus mortis, perpetua cum Deo familiaritas, & laborum Apostolicorum sitis, ipsis pariebant. Ob soli duritiem exigua planè animarum seges metebatur: aliquot tamen infantium & adultorum manipuli, dæmoni crepti, Christo consecrati sunt.

GUAICURÆORUM curam habebant Antonius Moranta & Josephus Oregius, qui quantum apud crudelissimam gètem promovere Religionem nitentur, tantum renitebatur repullulans in Barbaris feritas, libido, & belluinæ libertatis amor: itaque pauci admodum ad castra Christi confugere. Josepho tamen Oregio adnitente Guaicuræorum dux, etiam in paganismo Societatis amore clarus, Baptismo ante mortem suscepto, fatis concessit; cui ejus populares avito ritu hoc fermè modo parentavere. Dum Josephus Oregius cadaver ex Christianorum instituto inferret sepulchro, aliorum Barbari inconditis ululatibus omnia complentes, ducis sui insignia, vestes, arcum, redimicula, cæteram denique supellectilem minutim disceptam spargebant in aëra. Uni ex suris copiosum sanguinem sibi eliciebant, alii phanaticâ corporum jactatione ferocem luctum testabantur: equos, canes venaticos, psittacos, quos in usu ac deliciis dux habuerat, superstizioso ritu ad unum omnes mactantes: & indubiè sceminam ejusque filium in aliâ vitâ, uti opinantur, duci suo servituros, crudeliter trucidatos intulissent sepulchro, nî nefandas victimas Oregius autoritate mactari prohibuisset. Defuncto Martino Duce, res ad ejus filium Didacum Franciscum, nostris Sacris initiatum, devoluta fuit, sub quo affulsit aliquantula spes Religionis propagandæ: sed spem frustravit ferocitas Guaicuræorum, avitis moribus egregios Sociorum labores pertinaciter eludentium; quare subsequenter annis pauci admodum adulti expiari se permisere.

AT Guairaniæ res, ob Guairanorum meliorem indolem, procedebat ex voto: magno semper baptizatorum numero, & virtutum incremèto. Sexaginta Ethnici, unâ Neophytorum excursione, è sylvis eruti, eodem anno, quo ad oppidum rediit sunt, ad unum omnes peste afflati, post suscepta sacra obiere. Prædonum armata phalanx, è Brasiliæ finibus effusa, Neophytos nostros vexare cœptans, ab Sociis ostentatione virtutis coercita est. In Divi Ignatii oppidum per vim ingredi

volentibus

CAPUT
XVIII.
De Calcha-
quinis So-
ciis.

Christophori
Torres peri-
culum.

Joannis
Sampsonis
generosum
factum.

Sociorum
virtus.

CAPUT
XIX.
Guaicuræo-
rum dux
baptizatur.

Barbara pa-
rentatio.

CAPUT
XX.
Gesta So-
ciorum apud
Guairanos.

Sylvestres
homines ba-
ptizati.